

OMGEVINGSBEELD LOTC-GZ | PERIODE 4 MEI 12.00 – 7 MEI 12.00

Samenvatting

COVID-19

- Meer dan vijfduizend mensen zijn overleden aan COVID-19 in Nederland.
- In plaats van Brabant heeft Zuid-Holland nu de meest gemelde coronapatiënten. Brabant telt nog wel de meeste geregistreerde ziekenhuisopnames.
- Wereldwijd neemt het aantal COVID-19 patiënten snel toe. Ook in Europa stijgt het aantal gevallen, maar lijkt de (eerste) piek voorbij in 20 Europese landen.
- Het aantal IC-opnames daalt. ROAZ Brabant pleit voor een harmonica-model, waarin de IC-capaciteit meebeweegt met de fluctuerende stroom COVID-patiënten.
- De toename COVID-19 lijkt zich verder te stabiliseren in verpleeghuizen. VUmc heeft een [factsheet](#) opgesteld van aantal COVID-19-infecties en -beloop in verpleeghuizen.
- Spoedverwijzingen voor longziekten door huisartsen nemen af tot bijna pre-coronaniveau.
- In China worden patiënten, die inmiddels klachtenvrij zijn, positief getest op het virus. De grote vraag is of die sluimerende en recidiverende virusdragers besmettelijk zijn en wat dat betekent voor het opstarten van de maatschappij.
- Werknemers in distributiecentra van online-supermarkten, slachterijen en vleesverwerkingsbedrijven lopen een grote kans om besmet te raken met het coronavirus.
- De Trombosestichting en ziekenhuizen onderzoeken de relatie tussen corona en trombose.
- Het BCG-vaccinonderzoek wordt uitgebreid naar Nederland.
- ACE-remmers en angiotensine-receptorblokkers maken mensen niet gevoeliger voor het coronavirus.
- RAAS-remmers hebben geen nadelig effect op risico of beloop COVID-19.

Zorg regulier

- Bij de bezetting van gewone ziekenhuisbedden is sprake van enige stagnatie.
- KNGF, de SKF, PPN en de NVvP hebben een [leidraad Verantwoord opschalen paramedische zorg in de 1^e lijn tijdens de coronacrisis](#) opgesteld.

Uitgestelde zorg

- Vaccinaties staan wereldwijd onder druk; in Nederland zijn DTP- en BMR-prik uitgesteld.
- Poliklinische zorg wordt weer opgestart met maatregelen als vragenlijst en looproutes.
- Sinds de corona-uitbraak is het aantal donoren sterk teruggelopen.
- Nederlandse ziekenhuizen zullen dit jaar het stuwmeer van achtergestelde zorg niet kunnen wegwerken.

Schaarste mensen, middelen

- Defensie laat de Militaire Steunverlening in het Openbaar Belang (MSOB) de komende weken doorlopen, maar denkt na over het weer opstarten van het reguliere werk.
- Er is een groot tekort aan schorten bij distributiekanaal Mediq.

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar u.10200@ifv.nl

- Minister Van Rijn heeft een [brief](#) gestuurd naar de koepels Actiz, Zorgthuis, VGN, V&VN over de inkoop, aanvraag, verdeling en gepast gebruik van pbm.
- Het tekort aan zuurstofmeters (saturatiemeters) remt het online en op afstand begeleiden van coronapatiënten.

Methoden

- Huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding of maaltijdondersteuning komen voortaan in specifieke gevallen ook in aanmerking voor pbm.
- CNV Zorg & Welzijn pleit voor voorrang voor pbm voor thuiszorg nu minder cruciale beroepen ook pbm nodig hebben.
- [NHG](#) en [Verenso](#) hebben beleid voor het gebruik van pbm.
- Het [Testbeleid zorgmedewerkers](#) van het RIVM is aangepast.
- Het kabinet streeft ernaar vanaf 1 juni iedereen met corona-klachten op het virus te testen.
- Advies IG: coronatesten alleen via arts.
- Corona-onderzoek Sanquin uitgebreid met 1 miljoen bloedtests.
- Nederlands bedrijf Inzek verkocht anderhalf miljoen onbetrouwbare coronatests.
- Aanvullend wettelijk instrumentarium voor Europees en Caribisch Nederland naast Wpg en andere wetten als tijdelijke juridische basis voor de anderhalvemetersamenleving.
- De RVS vraagt in het rapport '[\(Samen\)leven is meer dan overleven](#)' aandacht voor dat wat in de crisissituatie onderbelicht blijft.
- Notitie '[Medisch handelen bij bezoek in verpleeghuizen ten tijde van COVID-19](#)' opgesteld.
- Vanaf 11 mei gelden [nieuwe maatregelen](#) en er is een [routekaart](#) opgesteld.
- Nut en werking van coronatracing-apps worden ter discussie gesteld. De EC beveelt een [gezamenlijke aanpak](#) door lidstaten aan.
- GGD GHOR Nederland en minister De Jonge geven aan klaar te zijn voor BCO.
- Het RIVM heeft een [Protocol bron- en contactonderzoek COVID-19](#) gepubliceerd.
- Het RIVM [verkent](#) onderzoek naar de relatie veehouderij, luchtkwaliteit en COVID-19.
- Minister Koolmees heeft een Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten ingesteld.

Sociaal emotioneel gebied

- Mensen roepen op tot meer positieve berichten, bv. over herstelde patiënten.
- Volgens groot [onderzoek](#) RIVM en GGD is de 1,5 meter maatschappij een lastige opgave.
- Nieuwe video [Omgaan met coronastress bij vluchtelingen](#).
- De mentale belasting voor medewerkers en cliënten in de gehandicaptenzorg is toegenomen.

Groter dan zorg, maar wat zorg wel raakt

- D66 en SP pleiten voor een speciaal expertisecentrum voor ex-coronapatiënten.
- De NZa stimuleert maatwerk en innovatie met facultatieve prestatie.
- Rode Kruis: 30 miljoen euro nodig voor hulp in coronacrisis.
- Geen toename besmettingen in Oostenrijk door versoepeling maatregelen.
- Aziatische, Australische, Nieuw-Zeelandse aanpak van indammen coronacrisis succesvoller.
- De financiële schade voor algemene ziekenhuizen is groot.
- AP benadrukt het belang van een veilige online omgeving bij digitale contacten tussen arts en patiënten.

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief Actiz, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar 14920@ifv.nl

---

1. COVID-19

- Het aantal mensen dat in Nederland is overleden aan COVID-19 passeert de vijfduizend. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- Sinds 3 mei is Zuid-Holland de provincie met de meest gemelde coronapatiënten. Eerder was dit het geval in Brabant. Brabant telt nog wel de meeste geregistreerde ziekenhuisopnames. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- Wereldwijd neemt het aantal COVID-19 patiënten snel toe (cijfers ECDC). Ook in Europa (EU/EER + Verenigd Koninkrijk) stijgt het aantal gevallen; wel lijkt de (eerste) piek voorbij in 20 Europese landen. (Sitrap 71 VWS, 4 mei)
- Het aantal IC-opnames daalt. Dat biedt IC's de ruimte om op adem te komen en de overige zorg te hervatten. Toch is het virus allerm minst verdwenen, waarschuwt de voorzitter van ROAZ Brabant. Met het oog op maximale COVID-paraatheid pleit hij voor een harmonica-model, waarin de IC-capaciteit meebeweegt met de fluctuerende stroom COVID-patiënten, eventueel in combinatie met concentratie van de COVID-zorg.
- De toename van COVID-19 in verpleeghuizen lijkt zich verder te stabiliseren. ([Verenso, 6 mei](#)) VUmc heeft een [factsheet](#) opgesteld die inzicht geeft in het aantal bevestigde COVID-19 infecties van verpleeghuisbewoners, de symptomen en het beloop in de periode 18 maart – 15 april. (Verenso, 4 mei)
- Het aantal besmettingen in Caribisch Nederland lijkt stabiel. (Sitrap 72 VWS, 6 mei)
- De spoedverwijzingen voor longziekten door huisartsen nemen af tot bijna pre-coronaniveau. ([NZA, 6 mei](#))
- Het Amphia Ziekenhuis in Breda vreest een tweede golf besmettingen, die zeker gaat komen en vraagt zich af of die nóg meer kracht hebben dan de eerste golf. (Omgevingsanalyse VWS, 6 mei; Omgevingsanalyse VWS, 6 mei; Skipr, 6 mei)
- In China worden patiënten, die inmiddels klachtenvrij zijn, positief getest op het virus. Het virus sluimert nog door in hun lichaam en de verwachting is dat deze patiënten weer ziek worden. De grote vraag is of die sluimerende en recidiverende virusdragers besmettelijk zijn en hoe je een maatschappij weer kan opstarten als genezen patiënten het virus mogelijk nog maandenlang meedragen. Verschillende Chinese wetenschappers zijn van mening dat de 'sluimerpatiënten' niet besmettelijk zijn. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- In de media is aandacht voor de slechte werk- en woonomstandigheden van arbeidsmigranten. Werknemers in distributiecentra van online-supermarkten lopen een grote kans om besmet te raken met het coronavirus. De Partij voor de Dieren stelt vele vragen over de coronabesmettingen bij medewerkers van slachterijen en vleesverwerkingsbedrijven. (NKC Update, 4 mei; [Kamervragen, 6 mei](#))
- De Trombosestichting start, in samenwerking met alle grote ziekenhuizen, een groot onderzoek naar de relatie tussen corona en trombose. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- Een onderzoek in Australië naar de mogelijke bescherming van het BCG-vaccin tegen het coronavirus, wordt uitgebreid naar onder meer Nederland. Vierduizend zorgmedewerkers in Nederland doen mee aan het onderzoek. ([Skipr, 5 mei](#))

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar uopzo@ifv.nl

- Drie onderzoeken tonen onafhankelijk van elkaar aan dat ACE-remmers en angiotensine-receptorblokkers mensen niet gevoeliger maken voor het coronavirus. (Omgevingsanalyse VWS, 6 mei)
- RAAS-remmers lijken geen nadelig effect te hebben op het risico om COVID-19 te krijgen of op de kans van een ernstig beloop. Dit blijkt uit drie observationele studies die in The New England Journal of Medicine verschijnen. ([Medisch Contact, 6 mei](#))
- Verenso en de NVAVG hebben [Tussentijdse wijzigingen Behandeladvies COVID-19 Acute fase en nazorg](#) gepubliceerd. (Verenso, 6 mei).

---

2. Zorg regulier

- Bij de bezetting van gewone ziekenhuisbedden is sprake van enige stagnatie doordat de instroom van nieuwe coronapatiënten de laatste week ook nauwelijks meer daalt. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- KNGF, de SKF, PPN en de NVvP hebben een [leidraad Verantwoord opschalen paramedische zorg in de 1^e lijn tijdens de coronacrisis](#) opgesteld. (DPG Update, 4 mei)

---

3. Uitgestelde zorg

- Volgens het Nederland Dagblad staan vaccinaties wereldwijd onder druk. In Nederland zijn groepsvaccinaties voor de DTP- en BMR-prik uitgesteld. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- Poliklinische zorg wordt weer opgestart. Patiënten krijgen eerst een vragenlijst om te kijken of er sprake is van klachten die wijzen op corona. Ook zijn er in de ziekenhuizen specifieke looproutes. Het ROAZ gaat ervan uit dat deze maatregelen voldoende zijn om de veiligheid binnen de polikliniek te waarborgen. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- Transplantatieartsen maken zich grote zorgen over de sterke terugloop van het aantal donoren sinds de corona-uitbraak. Het aantal uitgevoerde orgaantransplantaties is sinds het uitbreken van de coronacrisis scherp gedaald (meer dan 60%). Een van de mogelijke verklaringen is het grote aantal COVID 19-patiënten op de IC's, van wie de organen niet gebruikt kunnen worden voor transplantaties. (Omgevingsanalyse VWS, 6 mei)
- De Nederlandse ziekenhuizen zullen dit jaar het stuwmeer van achtergestelde zorg niet kunnen wegwerken. Dat voorziet ETZ-bestuursvoorzitter. 'Onze artsen rekenen voor dat ze onder normale omstandigheden pas rond de jaarwisseling de wachtlijst zouden kunnen wegwerken. Als we een tweede COVID-golf krijgen, zitten we serieuzer in de problemen dan bij de eerste, want bij die eerste golf hadden we geen achterstand.' ([Zorgvisie, 6 mei](#))
- De meeste aanbieders van geestelijke gezondheidszorg (GGZ) geven aan nog steeds weinig doorverwijzingen vanuit huisartsen te krijgen. Om een stuwmeer te voorkomen, hebben sommige aanbieders nu meer overleg met huisartsen dan voor de crisis, om nieuwe aanmeldingen soepel te laten verlopen. (Sitrap 72 VWS, 6 mei)

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar lotc-gz@ifv.nl

---

4. Schaarste mensen, middelen

Mensen

- Defensie heeft de afgelopen weken Militaire Steunverlening in het Openbaar Belang (MSOB) geleverd, met name in ziekenhuizen. De komende weken loopt de steunverlening nog door, maar defensie denkt na over het weer opstarten van het reguliere werk. (DPG Update, 6 mei)

Middelen

PBM

- Er is een groot tekort aan schorten bij distributiekanaal Mediq, dat de distributie van pbm verzorgt voor o.a. verpleeg- of verzorgingshuizen, thuiszorg, geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg, huisarts(enpost), acute mondzorg en jeugdzorg. Verschillende organisaties hebben via Mediq besteld, maar nog niet geleverd gekregen. (Sitrap 71 VWS, 4 mei)
- Minister Van Rijn heeft een [brief](#) gestuurd naar de koepels Actiz, Zorgthuis, VGN, V&VN over de inkoop, aanvraag, verdeling en gepast gebruik van pbm. Hierin wordt verwezen naar de [uitgangspunten voor het gebruik van pbm buiten het ziekenhuis](#) van het RIVM. De aanvraag van pbm verloopt via [LCH – MedBIS](#) (VWS, 5 mei)
- De Hulptroepen Alliantie heeft naar eigen zeggen met bedrijven als KLM en Coolblue een Nederlandse mondkapjesketen gecreëerd. Ze levert al mondkapjes aan onder meer thuiszorgorganisatie Buurtzorg, maar kan, als de overheid meewerkt, opgeschaald worden naar het importeren van tientallen miljoenen stuks per week. ([NOS, 6 mei](#))

Overig

- Het tekort aan zuurstofmeters (saturatiemeters) remt het online en op afstand begeleiden van coronapatiënten. Bij een pilot in het St. Antonius Ziekenhuis worden 20 coronapatiënten, die normaal gesproken langere tijd zouden zijn opgenomen, op deze manier begeleid. Maar door de tekorten van deze apparaatjes moeten andere ziekenhuizen het project stopzetten. Eerder meldden o.a. Medipoint en Bol.com bijna geen voorraad meer te hebben omdat particulieren de apparaten uit voorzorg bestelden. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)

---

5. Methoden (beleid, richtlijnen, afspraken etc.)

OMT

- De Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) pleit dat het OMT burgers en specialisten op andere gebieden betreft en luistert naar de mensen in de zorg, omdat zij gewend zijn met veiligheid om te gaan en ingewikkelde afwegingen te maken. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)

PBM

- Fysiotherapiepraktijken mogen van het LCH vanaf 1 mei pbm aanvragen via Mediq en andere paramedische praktijken vanaf 2 mei. (DPG Update, 4 mei; [KNGF, 1 mei](#))

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief Actiz, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar u.10200@ifv.nl

- Mensen die huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding of maaltijdondersteuning verzorgen bij mensen thuis, komen ook in aanmerking voor pbm als zorg aan iemand met COVID-19 - of verdenking daarop - niet uitgesteld kan worden. ([Rijksoverheid, 6 mei](#))
- CNV Zorg & Welzijn geeft aan dat nu de maatregelen worden versoepeld en andere, minder cruciale contactberoepen ook pbm nodig hebben, het een absolute noodzaak is om de thuiszorg bij de distributie voorrang te geven. (Omgevingsanalyse VWS, 6 mei)
- Het [beleid](#) rond pbm in de huisartsenpraktijk/-post is verduidelijkt. (NHG, 6 mei)
- In het kader van de discussie over preventief gebruik van pbm adviseert Verenso vroeg-signalering, aandacht voor juist gebruik pbm en gepast gebruik van pbm. ([Verenso, 6 mei](#))

Testbeleid

- Het [Testbeleid zorgmedewerkers](#) van het RIVM is aangepast. Ziekenhuizen zijn toegevoegd (apart testbeleid ziekenhuizen is hiermee komen te vervallen). (RIVM, 6 mei)
- Het kabinet streeft ernaar vanaf 1 juni iedereen met corona-klachten op het virus te testen. ([Rijksoverheid, 6 mei](#); [NOS, 6 mei](#))
- De IGJ adviseert mensen die in aanmerking willen komen voor een test op het coronavirus, contact op te nemen met een arts (bijv. bedrijfsarts, huisarts, GGD). ([IGJ, 6 mei](#))
- Bloedbank Sanquin gaat 1 miljoen bloedtests inzetten voor onderzoek naar immuniteit en antistoffen van het coronavirus. Het lopende onderzoek wordt zo flink uitgebreid. ([Skipr, 5 mei](#); [Rijksoverheid, 5 mei](#))
- Het Nederlandse biotechnologiebedrijf en handelaar in medische producten Inzek heeft ruim anderhalf miljoen onbetrouwbare coronatests verkocht. ([Trouw, 6 mei](#))

Toekomst

- Het kabinet wil een aanvullend wettelijk instrumentarium voor Europees en Caribisch Nederland creëren, die zal bestaan naast de Wet publieke gezondheid en andere bestaande wetten. Dit vormt tijdelijk een juridische basis voor de anderhalvemetersamenleving voor de handhaving van de openbare orde en het toezicht op openbare bijeenkomsten door burgemeesters. ([Kamerbrief, 1 mei](#))
- De RVS vraagt in het rapport '[\(Samen\)leven is meer dan overleven](#)' aandacht voor dat wat in de crisissituatie onderbelicht blijft. Voor de vele sociale- en gezondheidsproblemen waar mensen door de crisis mee kampen. Bestaande problemen die door de crisis verscherpt zijn; nieuwe risico's én kansen die door de crisis ontstaan. ([RVS, 3 mei](#))
- [\(10\)\(2e\)](#) (coördinator verdeling Nederlandse IC-patiënten over Duitse ziekenhuizen), adviseert Nederland veel meer IC-capaciteit te organiseren omdat er meer complexere patiënten zijn (door hogere leeftijd of ingewikkelde operaties) en vaker pandemieën te verwachten zijn. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- De minister wil in de DPG-overleggen aandacht voor 'forward guidance' (hoe kijken we vooruit naar de te nemen stappen en anticiperen we daarop) en de prognose van tijdelijke zorgcapaciteit i.v.m. COVID-19 buiten ziekenhuizen na 1 juni. Het testen gaat goed; daar is nog opschaling mogelijk, maar wel in aansluiting op het BCO-traject nodig. (DPG Update, 4 mei)
- De RVS pleit voor maatwerk binnen zorginstellingen zoals verpleeghuizen zodat zij zelf hun bezoekregeling kunnen maken en (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- Verenso heeft de notitie '[Medisch handelen bij bezoek in verpleeghuizen ten tijde van COVID-19](#)' opgesteld. (Verenso, 4 mei)

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar 10200@ifv.nl

- In 25 verpleeghuizen wordt vanaf 11 mei onder strikte voorwaarden één vaste bezoeker per verpleeghuisbewoner toegestaan. ([Rijksoverheid, 6 mei](#); [ActiZ, 6 mei](#); [ANBO, 6 mei](#))
- Vanaf 11 mei gelden nieuwe maatregelen en er is een routekaart opgesteld. ([Rijksoverheid, 6 mei](#))
- Er zijn aanhoudende verzoeken tot een versoepeling van bezoekregelingen voor gehandicapteninstellingen, GGZ en de jeugdzorg. (Omgevingsanalyse, 6 mei)

Bron- en contactonderzoek/app

- FD: "Ook het nut van de coronatracing-apps, die contacten in kaart brengen zodat die geïnformeerd kunnen worden als later een besmetting blijkt, is verre van bewezen en het is twijfelachtig of de apps wel (technisch) gaan werken." (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- De EC beveelt een gezamenlijke aanpak aan waarbij lidstaten samen werken aan contact-tracing apps. Deze apps moeten in lijn zijn met de Europese richtlijnen en regels omtrent data privacy en dataproductie. ([Europees Parlement, 6 mei](#))
- Volgens minister De Jonge zijn GGD'en absoluut klaar voor meer contactonderzoek. GGD'en geven volgens de NOS zelf aan niet klaar te zijn voor meer contactonderzoek als de basisscholen heropenen. GGD GHOR Nederland geeft aan dat ze er wél klaar voor zijn en dat BCO speerpunt is voor alle GGD'en. ([NOS, 5 mei](#); [GGD GHOR NL, 5 mei](#); [GGD GHOR NL, 4 mei](#))
- Het RIVM heeft een [Protocol bron- en contactonderzoek COVID-19](#) gepubliceerd. (RIVM, 6 mei)

Overig

- Het AD geeft aan dat heel Europa worstelt met het weer opstarten van de scholen. Ook wetenschappers zoeken naar de antwoorden op vragen hoe snel kinderen het virus oplopen en hoe besmettelijk ze zijn. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- Het RIVM verkent de mogelijkheden om de relatie veehouderij, luchtkwaliteit en COVID-19 te onderzoeken. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei; [Antwoord Kamervraag, 4 mei](#))
- De IGZ neemt bij haar toezicht mee dat zorg in bijzondere coronaomstandigheden anders moet dan gebruikelijk en gaat er vanuit dat deze keuze wordt vastgelegd. De IGZ weegt de impact van het coronavirus mee bij het opleggen van eventuele maatregelen. ([IGZ, 1 mei](#))
- Minister van SZW Koolmees stelt een *Aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten* in, dat zich richt op regionaal niveau tot oplossingen en mogelijke maatregelen. ([Kamerbrief, 4 mei](#))

---

6. Sociaal emotioneel gebied

- Mensen roepen op social media op tot meer positieve berichten, bijvoorbeeld hoeveel mensen er zijn hersteld. (Omgevingsanalyse VWS, 6 mei)
- Het [Handelingsperspectief PSH-inzet voor DPG'en](#) schetst de PSH-uitdaging, gaat in op de verantwoordelijkheid en rol van de DPG (inclusief een samenvatting van taken) en geeft een overzicht van lopende processen, initiatieven en producten, (DPG Update, 6 mei)
- RIVM en GGD'en hebben onder 90.000 mensen een [onderzoek](#) uitgevoerd naar de mate waarin mensen de maatregelen kunnen naleven en de effecten ervan op welzijn en leefstijl.

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar uopzo@ifv.nl

Persoonlijke hygiënemaatregelen, zoals het niet meer geven van een hand, of het gebruik van papieren zakdoekjes zien de meeste Nederlanders niet als een probleem. Zoveel mogelijk thuis blijven, anderhalve meter afstand bewaren en niet op bezoek bij 70-plussers zijn de lastigste opgaven, zeker op de lange termijn ([RIVM, 7 mei](#))

- In [deze video](#) wordt uitgelegd welke gevolgen de coronacrisis heeft op de psychische gezondheid van vluchtelingen, hoe je tijdig de signalen herkent en hoe kun je daar als hulpverlener het beste mee kunt omgaan. (Pharos, 1 mei)
- Gehandicaptenzorgaanbieders geven aan de IGI aan dat ze de zorg georganiseerd krijgen, maar dat de mentale belasting voor medewerkers en cliënten is toegenomen. ([IGJ, 6 mei](#))

---

7. Groter dan zorg, maar wat zorg wel raakt

- Op de website <https://www.nji.nl/coronavirus> geeft het Nederlands Jeugdinstituut antwoorden op vragen van jongeren, ouders en professionals in het jeugddomein. Alle informatie is afgestemd met cliëntenorganisaties, professionals, jeugdhulpaanbieders, gemeenten, onderwijskoepels, ministeries. (Sitrap 71 VWS, 4 mei)
- [\(10\)\(2a\)](#) van het SCP maakt zich zorgen over bestaande en nieuwe scheidslijnen in de samenleving. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei; [EenVandaag, 3 mei](#))
- Door de crisis dreigen gemeenten verder in financiële problemen te raken. Inkomsten vallen weg, terwijl coronagerelateerde kosten zich opstapelen. Veel gemeenten stonden er voor de uitbraak van de pandemie financieel al belabberd voor, vooral door grote tekorten op de zorgbegroting (jeugdhulp, WMO). (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- D66 en SP pleiten voor een speciaal expertisecentrum voor ex-coronapatiënten. Het centrum moet ex-coronapatiënten ondersteunen en hulp bieden voor mensen die vastlopen in hun sociale leven. Ook is het bedoeld om kennis op te doen over de gevolgen van een coronabesmetting. (Omgevingsanalyse VWS, 4 mei)
- Door de uitbraak van het coronavirus ontstaan nieuwe samenwerkingen en wordt de zorg anders georganiseerd. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) wil deze innovaties vasthouden en stimuleren en stelt daarvoor een facultatieve prestatie beschikbaar. ([NZa, 4 mei](#))
- Het Rode Kruis verwacht zo'n 30 miljoen euro nodig te hebben om coronahulp te bieden. Twee derde is nodig voor de hulpverlening in [\(10\)\(2a\)](#) in Nederland wordt hulp geboden aan GGD's, huisartsenposten, ziekenhuizen, zorghotels, ambulancediensten, daklozenopvang, boodschappendienst en is een hulplijn geopend. ([NOS, 6 mei](#))
- Op 30 april vond het webinar Maatschappelijke Gevolgen Coronacrisis van de sectie Samenleving en veerkracht van het LOT-C plaats. COVID-19 blijkt een bijzondere crisis, zonder al te veel rook en zwaailichten waarin vooralsnog erg top-down wordt gewerkt. In de regio Rotterdam neemt - alhoewel sociaal veel mensen er op achteruitgaan - het vertrouwen (ook in armere wijken) in de overheid toe. En de regio Groningen staat voor de opgave om draagvlak te houden voor de gedragsmaatregelen terwijl er relatief weinig besmettingen zijn. Binnenkort worden een factsheet met take-aways en een filmimpressie gepubliceerd. (LOT-C, 6 mei)
- De versoepelingen van de maatregelen in Oostenrijk enkele weken geleden, hebben tot nu toe geen toename van het aantal besmettingen veroorzaakt. (Omgevingsanalyse VWS, 6 mei)

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar [\(10\)\(2a\)@ifv.nl](mailto:(10)(2a)@ifv.nl)

- In Aziatische landen, Australië en Nieuw-Zeeland werkt het indammen en uitroeien van het coronavirus. Die strategie leidt tot veel minder sterfte, veel minder economische schade en minder druk op het zorgstelsel (10)(2e) wil deze strategie nu in Duitsland. 'Nederland moet volgen', vindt gezondheidseconoom (10)(2e) Mitigatie leidt tot grote gezondheidsschade en desastreuze schade voor de economie.' (Zorgvisie, 5 mei)
- Autoriteit Persoonsgegevens geeft aan dat bij digitale contacten tussen arts en patiënten een veilige online omgeving gecreëerd moet worden, zeker als het om het uitwisselen van medische gegevens gaat. (Omgevingsanalyse VWS, 6 mei)
- De Rijksoverheid heeft een [toolkit](#) ontwikkeld voor gemeenten, verkeersregio's en scholen. Zij kunnen hiermee het op gang komende verkeer wijzen op de geldende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. (Rijksoverheid, 6 mei)
- De implementatie van de nieuwe Donorwet wordt in verband met de coronacrisis aangepast. De campagne start pas 1 september en loopt langer door. (Rijksoverheid, 7 mei)
- De financiële schade voor algemene ziekenhuizen is groot. De zorgomzet is enorm afgenomen, er zijn extra kosten als gevolg van corona, ziekenhuizen moeten investeren in fysieke scheiding van corona- en niet-coronazorg en het coronaproof maken van ziekenhuiszorg. (NVZ, 6 mei)

Routekaart versoepeling maatregelen vanaf 11 mei 2020

Voor het omgevingsbeeld LOTC-GZ wordt gebruik gemaakt van de volgende bronnen: Communiqué LNAZ | LCPS, debat Tweede Kamer, Kamerbrieven, LCMS, Nieuwsbrief ActiZ, Nieuwsbrief GGD GHOR Nederland, Nieuwsbrief PSH GOR, Omgevingsanalyse NKC, Omgevingsanalyse VWS, Sitrap VWS, Update DPG-en, Update NKC, en diverse websites en mediaberichten.

Voor opmerkingen, vragen of suggesties voor het omgevingsbeeld, mail naar 149200@ifv.nl